

§ 64 KS/2009:140 340

Utvidgat verksamhetsområde för vatten och avlopp inom Flens kommun

Kommunfullmäktige beslutar

- att bilda ett nya verksamhetsområden för vatten och avlopp i fritidshusområdena Fornbo samt Malmsjöberg och Fällökna,**
- att särtaxa kan komma att utgå vid anslutning av fastigheter inom områdena samt**
- att ge Flen Vatten och avfall AB i uppdrag att återrapportera till kommunfullmäktige kostnaden, såväl totalt som för abonnenterna innan utbyggnad sker.**

Bakgrund

I direkt anslutning till sjön Nedingen finns tre detaljplanelagda fritidshusområden (Fornbo, Malmsjöberg och Fällökna) med sammanlagt 356 tomter och 321 enskilda avloppsanläggningar. En stor del av anläggningarna är bristfälliga enligt en inventering från 2006.

Analysen gjorda inom ramen för vattenförvaltningen visar att Nedingen har otillfredsställande status, bland annat på grund av övergödningssymptom. Övergödningen beror på läckage av näringsämnen, som till största delen kommer från enskilda avlopp och från jordbruket.

Den kommuntäckande översiktsplanen för Flens kommun redovisar de tre fritidshusområdena vid Nedingen som möjliga att omvandla till åretruntboende. Detta förutsätter dock att områdena ansluts till det kommunala VA-nätet.

Belastningen på miljön, Nedingens status, gällande lagstiftning samt såväl regionala som lokala miljömål motiverar att de tre områdena ansluts till kommunens VA-nät. Därför har företrädare för Flens kommun och för Sörmland Vatten och Avfall AB deltagit i möten med respektive tomtägarförening för att informera om förutsättningar, motiv och tänkbara tidplaner för anslutning av områdena. Styrelsen för Flen Vatten och Avfall AB har också beslutat att föreslå kommunfullmäktige att bilda verksamhetsområden för respektive fritidshusområde.

Ärendet

Fakta om områdena vid Nedingen

De tre fritidshusområdena omfattas av olika detaljplaner och byggdes ut främst under 1970-talet. Fornbo är kommunens näst största fritidshusområde med totalt 197 tomter, varav 12 är obebyggda. Inom Fällökna finns 84 bebyggda och två obebyggda tomter. Malmsjöberg innehåller 75 tomter, varav en är obebyggd. Antalet permanentboende har ökat kraftigt under de senaste 15 åren. Idag bor sammanlagt cirka 120 personer året runt i områdena.

Fornbo och Fällökna försörjs med färskvatten från ytvattenverk i Nedingen, medan Malmsjöberg har ett grundvattenverk. Avloppet i samtliga områden behandlas i enskilda anläggningar.

Sjön Nedingen

Nedingen är en näringsrik, mycket flikig och ganska grund sjö med många öar. Sjöytan uppgår till 4,8 kvadratkilometer och maxdjupet är cirka åtta meter efter en sjösänkning på 1870-talet. Tillrinningsområdet (cirka 43 kvadratkilometer) består i huvudsak av skogsmark med en mindre del jordbruksmark. Avrinningen från Nedingen sker via Skebokvarnsån till Båven.

I Nedingen finns även ett stort antal småbåtar och fyra badplatser. Centralt i sjön är ett naturreservat inrättat, där fiskgjuse häckar återkommande.

Översiktsplan

Kommunens översiktsplan konstaterar att antalet permanentboende ökar i de detaljplanlagda fritidshusområdena och att vissa områden därmed håller på att omvandlas till villaområden. Fortsatt omvandling ställer stora krav på avloppslösningar och vattenförsörjning. Därför anger översiktsplanen att mer långtgående omvandling endast är möjlig i områden som kan anslutas till det kommunala VA-nätet.

Översiktsplanen pekar ut sex fritidshusområden som möjliga för fortsatt omvandling. De är:

- Orrhammar nordväst om Flen (redan anslutet till kommunens VA-nät)
- Yxtaholm - Hägerbo nordost om Flen
- Fornbo söder om Malmköping
- Fällökna söder om Malmköping
- Malmsjöberg eller Skjulsta söder om Malmköping

Inventering

Bygg-, miljö- och räddningsförvaltningen inventerade VA-förhållandena inom fritidshusområdena vid Nedingen under våren-sommaren 2006. Inventeringen visar att 125 av 321 undersökta anläggningar är bristfälliga. Därför drar förvaltningen slutsatsen att både yt- och grundvatten tillförs betydande mängder av framför allt fosfor, men även av bakterier.

EU:s vattendirektiv och Vattenmyndighetens analys med mera

EU:s ramdirektiv för vatten antogs år 2000 och förutsätter att alla vattenförekomster ska uppfylla kraven för minst god vattenstatus senast år 2015. I vårt land genomförs det så kallade vattendirektivet genom kartläggning och analys av bland annat alla sjöar som är större än en kvadratkilometer, genom att fastställa mål/kvalitetskrav för alla vattenförekomster, genom att upprätta åtgärdsprogram samt genom övervakning.

Gjorda analyser i Nedingen visar att sjön sammanfattningsvis har otillfredsställande status. Anledningen är bland annat att syrebrist har konstaterats på djupa bottnar, att sjön uppvisar övergödningssymptom och att den kemiska statusen är mindre god på grund av kvicksilvernedfall från luften. Övergödningssymptomen antas vara orsakade av läckage av näringsämnen från enskilda avlopp (fritidshusområdena) och jordbruk.

Konsekvenser för fastighetsägare

Den som ansluter sig till kommunens VA-nät ska betala anslutningsavgift. I dagsläget finns inte någon projektering eller kostnadsberäkning som visar annat än att avgiften troligtvis blir högre än vad kommunens ordinarie taxa anger. Därmed blir anslutningen kostsam för berörda fastighetsägare och avgiftens storlek blir också den stora nackdelen för fastighetsägarna. Bland fördelarna för fastighetsägarna märks:

- minskade kostnader på sikt (en enskild anläggning måste förnyas med ett intervall på 10-20 år),
- minskat skötsel- och driftsansvar,
- möjligheter till ökad byggrätt efter detaljplaneändring,
- normalt leder anslutning till kommunens nät till att fastighetens värde ökar mer än vad anslutningen kostar.

Förslag från Flen Vatten och Avfall AB

Styrelsen för Flen Vatten och Avfall AB beslutade 2009-06-09 att för sin del anta förslaget att göra Fornbo respektive Fällökna/Malmsjöberg till verksamhetsområden för vatten och avlopp. Respektive område är avgränsat på kartor, som framgår av bilagor (finns hos nämndservice).

För att verksamhetsområdena ska bli lagligen inrättade, krävs beslut i kommunfullmäktige. Därför föreslår bolagsstyrelsen att fullmäktige beslutar att bilda verksamhetsområdena samt att särtaxa kan komma att utgå vid anslutning till näten inom respektive område.

När ett verksamhetsområde bildas gäller Lagen om vattentjänster inom området. Då har huvudmannen skyldighet att anordna vattenförsörjning och omhänderta avlopp om det är nödvändigt med hänsyn till människors hälsa och/eller till miljön.

I de fall anslutningsavgifter enligt kommunens ordinarie VA-taxa inte täcker kostnaderna för anslutning av området till kommunens nät, kan särtaxa tillämpas. Detta kräver dock ett särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Projektering och utbyggnad

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut, kommer Flen Vatten och Avfall AB att påbörja projektering av ledningar inom respektive område och av nödvändig överföringsledning till kommunalt reningsverk. Bolaget har gjort reservationer i budget för att utbyggnad ska kunna påbörjas under 2011.

Kommunledningsförvaltningens synpunkter

Frågan om anslutning av de tre fritidshusområdena har diskuterats i olika sammanhang sedan 2006. Gjorda analyser och inventeringar pekar på att anslutning till kommunens nät är den enskilt viktigaste åtgärden för att minska näringsbelastningen i Nedingen. Indirekt innebär detta att även belastningen på Båven minskar. Dessutom är anslutning av fritidshusområdena nödvändig för att på sikt säkra tillgången till dricksvatten och badvattnets kvalitet.

Kommunledningsförvaltningen tillstyrker att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget från Flen Vatten och Avfall AB.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslog 2010-06-14 § 76, kommunfullmäktige besluta

att bilda ett nya verksamhetsområden för vatten och avlopp i fritidshusområdena Fornbo samt Malmsjöberg och Fällökna,

att särtaxa kan komma att utgå vid anslutning av fastigheter inom områdena samt

att ge Flen Vatten och avfall AB i uppdrag att återrapportera till kommunfullmäktige kostnaden, såväl totalt som för abonnenterna innan utbyggnad sker.

Yrkanden

Lotta Jonsson (c) yrkar med instämmande av Annika Jennersjö (kd) och Robert Nordgren (mp) tillägg med att ge Flen Vatten och Avfall AB i uppdrag att redovisa alternativa lösningar att ordna VA frågan i verksamhetsområde.

Lena Hagelberg (a2) yrkar avslag på Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande och bifall till kommunstyrelsens förslag.

Berit Hyllbrant (fp) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och till Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande.

Anders Berglöv (s) yrkar avslag på Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det förutom kommunstyrelsens förslag finns ett tilläggsyrkande från Lotta Jonsson (c).

Vid ställd proposition på kommunstyrelsens förslag finner ordföranden att kommunfullmäktige bifaller detsamma.

Vid ställd proposition på Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande finner ordföranden att kommunfullmäktige avslår detsamma.

Votering begärs.

Följande propositionsordning läses upp och godkännes; Den som avslår Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande röstar ja. Den som bifaller Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande röstar nej.

27 ledamöter röstar ja. 8 ledamöter röstar nej. 7 ledamöter avstår från att rösta.

Ja-röster avger: Anders Berglöv (s), Kristina Jävergren (s), Lars Falk (a2), Agneta Asp (s), Kaj Johansson (v), Bente Bach (s), Lena Hagelberg (a2), Ebbe Näslund (s), Anita Andersson (s), Björn Berglöv (s), Ingrid Knutsson-Karlsson (s), Muhannad Salman Ramez (m), Monica Andersson (a2), Jan-Åke Ohlsson (s), Lillemor Johansson (v), Ann-Katrin Elofsson (s), Jan-Erik Larsson (s), Lennart Hagelberg (a2), Ingrid Elsberg (s), Lars Erik Lordh (s), Cecilia Gustafsson (s), Jan-Olof Björk (s), Dick Karlsson (a2), Birgitta Andersson (s), Daniel Ljungkvist (s), Lisbeth Gustavsson (s) och Stefan Zunko (s).

Nej-röster avger: Lotta Jonsson (c), Anders Jonsson (c), Berit Hyllbrant (fp), Robert Nordgren (mp), Annika Jennersjö (kd), Therese Palm (m), Agneta Andersson (fp) och Anders Lundin (m).

Avstår från att rösta: Gösta Arvidsson (m), Björn Zetterqvist (m), Lisbet Brevig (m), Bengt Eriksson (kd), Ingemar Sandqvist (m), Sirkka Mäenpää (m) och Sven Bager (sd).

Kommunfullmäktige har således beslutat att avslå Lotta Jonssons (c) tilläggsyrkande.

Expedieras till:
Flen Vatten och Avfall AB
Akt